

Algorithms

วัตถุประสงค์

1. เพื่อพัฒนาทักษะในการวิเคราะห์ปัญหาของนักศึกษา
2. เพื่อให้นักศึกษาสามารถแก้ปัญหาทางคอมพิวเตอร์ได้

วิธีการเรียนการสอน

บรรยาย การบ้าน ศึกษาคนคว้าด้วยตนเอง

การวัดผล

การบ้าน สอบกลางภาค

ภาพการแก้ปัญหา (ที่มา <http://www.hc-sc.gc.ca/>)

Problem Solving

การแก้ปัญหา คือ การค้นหาคำตอบของปัญหาเพื่อไปสู่จุดมุ่งหมายใดจุดมุ่งหมายหนึ่ง การแก้ปัญหาที่มีประสิทธิภาพมีหลายวิธี ขอเสนอวิธีหนึ่งเรียกว่า IDEAL (Anita E. Woolfolk 1993) ดังต่อไปนี้

I : Identify the Problem คือ ทำปัญหาให้กระจ่างชัด โดยการวิเคราะห์ว่าอะไรกันแน่ที่เป็นปัญหาที่ต้องแก้

D : Defining and Representing the Problem คือ การค้นหาข้อมูลรายละเอียดที่สำคัญของปัญหา แล้วคัดเลือกข้อมูลสำคัญที่จะนำมาใช้ในการแก้ปัญหา

E : Exploring Possible Solution Strategies คือ ค้นหาวิธีการแก้ปัญหาที่อาจเป็นไปได้

A : Acting on the Strategies คือการลงมือแก้ปัญหาดตามวิธีที่เลือกไว้

L : Look Back and Evaluated the Effect of Your Activities คือ พิจารณาผลการแก้ปัญหาว่าเป็นอย่างไร สำเร็จหรือไม่ ควรปรับปรุงแก้ไขอย่างไร

ปัญหาที่ 1

ชายคนหนึ่งต้องการพา หมาป่า และ ผัก ข้ามแม่น้ำ โดยใช้เรือข้ามไปยังอีกฝั่งหนึ่ง โดยเรือที่พาข้ามสามารถบรรทุกได้ครั้งละสองสิ่ง โดยถ้าหมาป่าอยู่ตามลำพังกับแกะหมาป่าจะกินแกะ ถ้าแกะอยู่ตามลำพังกับผักแกะจะกินผัก เราจะช่วยชายคนนี้ให้สามารถพา หมาป่า และ ผักข้ามแม่น้ำให้ปลอดภัยทั้งหมดได้อย่างไร

ปัญหา ช่วยชายคนหนึ่งพาหมาป่า และ ผักข้ามแม่น้ำให้ปลอดภัย

เงื่อนไข เรือที่พาข้ามสามารถบรรทุกได้ครั้งละสองสิ่ง,

ถ้าหมาป่าอยู่ตามลำพังกับแกะหมาป่าจะกินแกะ, ถ้าแกะอยู่ตามลำพังกับผักแกะจะกินผัก

ข้อมูลที่รับเข้า ชายหนึ่งคน หมาป่าหนึ่งตัว แกะหนึ่งตัว และผัก อยู่บนฝั่งหนึ่งของแม่น้ำ

ผลลัพธ์ ชายหนึ่งคน หมาป่าหนึ่งตัว แกะหนึ่งตัว และผัก ข้ามไปอยู่อีกฝั่งหนึ่งของแม่น้ำ

ขั้นตอนการแก้ปัญหา ???

ปัญหาที่ 2

มีตัวเลขจำนวนเต็มชุดหนึ่ง จงหาตัวเลขที่มีค่าน้อยที่สุด

ปัญหา หาค่าน้อยที่สุดจากเลขจำนวนเต็ม n ตัว

เงื่อนไข เลขจำนวนเต็มที่ต้อง น้อยกว่าหรือเท่ากับเลขจำนวนเต็มทุกตัวที่รับเข้ามา

ข้อมูลที่รับเข้า เลขจำนวนเต็ม n ตัว

ผลลัพธ์ เลขจำนวนเต็มที่มีค่าน้อยที่สุดจากเลขจำนวนเต็ม n ตัว

ขั้นตอนการแก้ปัญหา ???

ปัญหาที่ 3

มีกระดาษกว้าง 8 ซม. ยาว 12 ซม. จะสามารถตัดเป็นรูป 4 เหลี่ยมจัตุรัส ขนาดใหญ่ที่สุดได้ทั้งหมดกี่รูป

ปัญหา หาจำนวน 4 เหลี่ยมจัตุรัส ที่มีขนาดใหญ่ที่สุดที่เป็นไปได้

เงื่อนไข ความกว้างของรูปสี่เหลี่ยมจะต้องเท่ากับความยาว

ข้อมูลที่รับเข้า จำนวนเลขจำนวนเต็ม 2 จำนวน เป็น ความกว้างและความยาวของกระดาษ

ผลลัพธ์ จำนวน 4 เหลี่ยม (เลขจำนวนเต็ม) ขนาดใหญ่ที่สุดที่สามารถตัดได้

ขั้นตอนการแก้ปัญหา ???

Greatest Common Divisor (GCD)

Euclid's GCD, [300 B.C.]

$$\text{gcd}(m, n) = \text{gcd}(n, m \bmod n)$$

$$\text{เช่น } \text{gcd}(60, 24) = \text{gcd}(24, 12) = \text{gcd}(12, 0) = 12$$

ตัวหารร่วมมากของ Euclid

ขั้นตอนการแก้ปัญหา → Algorithm

Algorithm คือ กระบวนการแก้ปัญหาที่สามารถอธิบายออกมาเป็นขั้นตอนที่ชัดเจน โดยสามารถรับ Input ที่ได้นิยามไว้อย่างดีและทำการเปลี่ยนเป็น Output ที่ถูกต้อง ในเวลาที่จำกัดได้อย่างมีประสิทธิภาพ

สูตรทำกล้วยทอด เป็น Algorithm ???

สูตรทำกล้วยทอด

1. นำกล้วยมาปอกเปลือกและหั่นตามยาวเป็นชิ้นบางๆ หนึ่งลูกควรหั่นให้ได้ 3 ชิ้น
2. นำแป้งข้าวเจ้า, แป้งสาลี, เกลือ, ผงฟู, น้ำตาลปีบ, งามาว, มะพร้าวขูด, น้ำปูนใสและหัวกะทิ ผสมเข้าด้วยกันในชามขนาดใหญ่ คนจนแป้งและน้ำตาลละลายดี และส่วนผสมทั้งหมดเข้ากัน เป็นเนื้อเดียว
3. ใส่น้ำมันลงในกระทะ และนำไปตั้งบนไฟค่อนข้างแรง รอจนน้ำมันเดือด จึงใส่ใบเตยลงไปทอด ก่อนให้น้ำมันหอม
4. นำกล้วยที่หั่นเตรียมไว้ในขั้นตอนที่หนึ่งชุบแป้งแล้วนำไปลงทอดจนเหลืองสุกและกรอบ จึงตักออกมาสะเด็ดน้ำมัน
5. เรียงจัดใส่จาน และเสิร์ฟเป็นของว่างทานเล่น

สูตรทำกล้วยทอด

ลักษณะของ Algorithms

1. ต้องมีการกำหนด input ที่ชัดเจน
2. algorithm หนึ่งๆสามารถแสดงได้หลายวิธี เช่น Pseudocode, Flowchart เป็นต้น
3. อาจมีหลาย algorithm ที่สามารถใช้ในการแก้ปัญหาเดียวกัน
4. หลาย algorithms ที่ใช้ในการแก้ปัญหาเดียวกัน สามารถมี ideas ที่ต่างกันมากมายและแต่ละ ideas ก็อาจมีประสิทธิภาพหรือความเร็วในการแก้ปัญหาที่ต่างกัน

```
function gcd(a, b)
    while b ≠ 0
        t ← b
        b ← a mod b
        a ← t
    return a
```

ตัวอย่าง Euclid's algorithm

“Algorithm ไม่ใช่คำตอบแต่เป็นชุดคำสั่งที่ทำให้ได้คำตอบ”

ขั้นตอนในการออกแบบและวิเคราะห์ Algorithm (Algorithm Design and Analysis Process)

1. ทำความเข้าใจปัญหาให้ครบถ้วน และคิดถึงกรณีพิเศษต่างๆ ของปัญหา ระบุช่วงของ instance ซึ่ง algorithm จำเป็นต้องใช้เป็น input ในการแก้ปัญหา

“Algorithm ที่ถูกต้อง ต้องทำงานได้ถูกต้องสำหรับทุกๆ input ที่กำหนดไว้”

2. เลือกการแก้ปัญหาโดยการประมาณหรือการแก้ปัญหาแบบแน่นอน (Exact & Approximate Problem Solving)

“ทำไมต้องใช้ Approximate Algorithms

บางปัญหาไม่สามารถแก้แบบแน่นอนได้ เช่น Square Root

บางครั้งการแก้ปัญหาแบบแน่นอนอาจใช้เวลานานมากจนรับไม่ได้”

3. เลือกโครงสร้างข้อมูลที่เหมาะสมกับ Algorithm
4. กำหนดวิธีการในการอธิบาย Algorithm

- Natural Language

- Pseudocode

- Flowchart

5. พิสูจน์ว่า Algorithm จะมีความถูกต้อง (ทำงานถูกต้องทุก input ที่กำหนดในเวลาที่ได้รับได้) สำหรับ Approximation Algorithm, Correctness คือ error ที่ได้จาก Algorithm จะต้องไม่มากกว่าค่าที่กำหนดไว้

6. การวิเคราะห์ Algorithm

ประสิทธิภาพ

- Time Efficiency

- Space Efficiency

Simplicity ง่ายในการอ่านของ user

Generality

7. การ Coding